

عنوان مقاله:

لذت از آثار هنری و نسبت آن با قوای ادراکی از دیدگاه ابن سینا

محل انتشار:

دوفصلنامه حکمت معاصر، دوره 12، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

افرا خاکزاد - دانشجوی دکتری گروه فلسفه هنر، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران - ایران

هادی ربیعی - استادیار گروه فلسفه هنر، دانشگاه هنر، تهران

محمد اکوان - دانشیار گروه فلسفه، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران - ایران.

خلاصه مقاله:

در مقاله حاضر به بررسی این پرسش پرداخته می شود که قوای ادراکی در حصول لذت از آثار هنری چه نقشی دارند؟ آثار هنری اموری محسوس قلمداد می شوند و بنا به تعریف ابن سینا از لذت حسی به مثابه ادراک امر محسوس ملائم، این آثار نیز همچون دیگر محسوسات ممکن است متعلق ادراک حسی قرار بگیرند و به شرط ملائمت موجد لذت حسی گردند. با این حال، مدعای این پژوهش این است که بر اساس دیدگاه های ابن سینا لذتی که از آثار هنری، به عنوان گونه ای از امور محسوس، حاصل می شود لذتی صرفاً حسی و وابسته به قوای حسی ظاهری پنجگانه نیست. برای بررسی این مدعا ویژگی های لذت زیبایی شناختی و نیز جایگاه معرفتی این لذت مورد سنجش قرار می گیرد و لذت از هنرهای شعر، نقاشی و موسیقی از دیدگاه ابن سینا تبیین می شود. در نهایت، نشان داده می شود که لذت زیبایی شناختی از آثار هنری در درجه ی اول لذتی معقول و وابسته به قوه ی ناطقه و سپس به ترتیب لذتی مخیل و وابسته به قوه ی خیال و لذتی محسوس و وابسته به قوای ادراکی ظاهری است. در میان قوای ادراک ظاهری نیز قوا ی بینایی و شنوایی به ترتیب از بیشترین توانایی در کسب لذت زیبایی شناختی از هنرها برخوردارند.

کلمات کلیدی:

لذت زیبایی شناختی، ابن سینا، اثر هنری، زیبایی، تخیل، محاکات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1420208>

